

Sammanfattning

Denna studie har undersökt årskurs 7 elevers sätt att hantera aspekter av sannolikhet aktualiserade i en experimenterande situation. Åtta elever uppdelade i fyra stycken tvågrupper arbetade med att optimera strategier för att öka sina chanser att vinna i ett tärningsspel, som utgick från summan av två tärningar. Undersökningssituationen var uppdelad i fyra omgångar, med en ny uppsättning tärningar i varje omgång. Tärningarna var designade i syfte att aktualisera olika aspekter av sannolikhet samtidigt som eleverna gavs tillfälle att möta små förändringar i matematisk struktur mellan olika situationer.

Hur elever förstår och utvecklar begrepp betraktas i situationen utifrån det sätt på vilket elevers förståelse varierar med deras tolkningar av den situation i vilken begreppen förekommer. En sådan meningsskapande process beskrivs i studien i termer av differentiering och kontextualisering. Kontext ges i ett sådant sammanhang betydelsen av elevers personliga konstruktioner, där de begrepp som aktualiseras i en lärsituation faller inom ramen för den *begreppsliga* delen av kontexten, på samma sätt som föreställningar av lärsituationen hör till den *situationella* och uppfattningen av normer och värderingar till den *kulturella* kontexten (Halldén, 1999).

Med utgångspunkt i detta lärperspektiv syftar studien till att förklara elevers sätt att uppfatta och hantera aspekter av sannolikhet; att beskriva elevers olika sätt att kontextualisera uppgifter som aktualiserar sådana aspekter, givet de begreppsliga och situationella/kulturella resurser som står till deras förfogande.

Empiriska data har analyserats med intentionell analys, en metod som utgår ifrån att elevernas agerande betraktas som intentionellt. Genom att tillskriva eleverna intentioner kan vi rimliggöra deras handlingar och därmed ge stadga åt strukturen över tolkningsarbetet.

Analysen visar det väsentliga i att ställa elevers begreppsliga repertoar i förhållande till det sätt på vilket eleverna processar och ställer information till sitt förfogande. Elevernas uppfattning av aspekter av sannolikhet måste ställas i relation till elevernas sätt att skapa mening i en uppgiftssituation.